

INTERDYSCYPLINARNE PODEJŚCIE DO PACJENTA. ZDROWIE OGÓLNE A JAMA USTNA.

Pierwszy panel ekspercki Klubu Higienistek złożony z ekspertów w dziedzinach profilaktyki dentystycznej, stomatologii zachowawczej, techniki dentystycznej, dietyki, biologii, promocji zdrowia

lek.dent.Oskar Kaczmarek

specjalista z zakresu stomatologii zachowawczej
mikrobioty jelitowej

lic.hig.dent. Katarzyna Mizerka

specjalistka z profilaktyki dentystycznej z holistycznym podejściem do pacjenta,
ukierunkowana na poradnictwo dietetyczne

dypl.hig.stom. Ewa Kołdys

specjalistka z zakresu profilaktyki stomatologicznej
magister zdrowia publicznego

dypl.hig.stom.Hanna Grzeszczyk

specjalista profilaktyki stomatologicznej,
magister zdrowia publicznego, pasjonatka medycyny chińskiej

lic.hig.dent.Barbara Olbert

specjalista z zakresu profilaktyki dentystycznej
z interdyscyplinarnym podejściem do pacjenta

mgr Katarzyna Leniec

specjalista z zakresu zdrowego stylu życia, dietyki
medyczny trener personalny

dr n.med. Paulina Radoma

wsparcie merytoryczne

Jama ustna często określana jest "oknem na organizm" , gdyż odzwierciedla ogólny stan zdrowia. Badania naukowe przeprowadzane w ostatnich latach pokazują nam, że wiele pierwszych objawów chorobowych możemy zaobserwować w jamie ustnej. Związek między zdrowiem ogólnym a zdrowiem jamy ustnej jest dwukierunkowy, ponieważ choroby jamy ustnej również wpływają na zdrowie całego organizmu.

Coraz bardziej zauważalne jest "Interdyscyplinarne podejście do pacjenta. Zdrowie ogólne, a jama ustna". Idea wymiany doświadczeń specjalistów z zakresu nauk medycznych, zainicjowana przez Stowarzyszenie Klub Higienistek, spowodowała opracowanie Pierwszego Panelu Ekspertów Klubu Higienistek. Wśród zaproszonych

Ekspertów był lekarz dentysta, higienistki stomatologiczne, higienistki dentystyczne oraz specjalistka z zakresu dietetyki. Prace nad stworzeniem panelu zakończyły się w marcu 2019 roku, a Ekspertom udało się opracować wspólne stanowisko w w/w zagadnieniu. Na podstawie fachowej literatury, badań naukowych wyznaczyli najważniejsze postulaty:

1.Nauka i prowadzone badania dostarczają nam coraz więcej dowodów na istnienie wielu zależności pomiędzy poszczególnymi układami w naszym ciele. Uważa się, że nasze jelita stanowią nasz drugi "mózg". Zaburzenia występujące w mikrobiocie w naszym organizmie mogą być przyczyną wielu dolegliwości, również w jamie ustnej.

2.Piramida Zdrowego Żywienia i Aktywności Fizycznej przedstawiona przez Instytut Żywności i Żywienia (IŻŻ) wraz z 10 opisanymi zasadami to prosta i krótka wskazówka dla dorosłych i dzieci (osobna piramida), jak prawidłowo odżywiać się aby zachować zdrowie, sprawność fizyczną oraz intelektualną na długie lata.

3.Z perspektywy higienistki stomatologicznej oraz higienistki dentystycznej więcej warzyw i owoców w diecie pacjentów = zazwyczaj większa ilość spożywanego cukru naturalnego i kwasu, który może mieć negatywny wpływ na stan uzębienia (nadżerki szkliwa, erozje, próchnica, bolesna nadwrażliwość zębów).

4.Badania naukowe przeprowadzane w ostatnich latach pokazują nam, że wiele pierwszych objawów chorobowych możemy zaobserwować w jamie ustnej. Związek między zdrowiem ogólnym a zdrowiem jamy ustnej jest dwukierunkowy, ponieważ choroby jamy ustnej również wpływają na zdrowie całego organizmu. Przykładem jest choćby cukrzyca.

5.Higienistki stomatologiczne oraz higienistki dentystyczne w gabinecie higieny powinny się zajmować nie tylko wykonywaniem zabiegów profilaktycznych, ale też edukacją zdrowotną. Przeprowadzając dokładny wywiad i badając pacjenta na fotelu, higienistka jest w stanie wykryć pierwsze objawy chorobowe i szybko zainterweniować kierując pacjenta do odpowiedniego lekarza specjalisty.

6.Wizyta higienizacyjna na pewno różni się u higienistek w zależności od czasu jakim dysponują, potrzeb i oczekiwań pacjenta, jego motywacji, możliwości organizacyjnych gabinetu stomatologicznego, jednak standardowo powinna składać się z 3 etapów: wywiadu, zabiegu i rozmowy motywacyjnej połączonej z instruktażem higieny jamy ustnej.

7.Narzędzie pomocnicze, które może wykorzystać higienistka stomatologiczna w rozmowie z pacjentem to zegar cukrowy oraz Krzywa Stephana .

Złotym standardem higienistki stomatologicznych oraz higienistek

dentystycznych staje się „50:50”, czyli połowa spędzonego czasu w gabinecie to czas poświęcony na edukację, obserwację i rozmowę z pacjentem. A druga połowa wizyty to wykonanie zabiegu profilaktycznego. Obecnie obserwujemy wzrost zainteresowania wśród pacjentów różnego rodzaju dietami, które pomagają w niektórych stanach chorobowych (między innymi zastosowanie ziół). Zwyczaje żywieniowe różnią się bardzo od siebie. Zdarza się, że są bardzo restrykcyjne, nie tylko pod kątem spożywanych produktów. Stąd niezbędna się wydaje współpraca wielu specjalistów : lekarzy, dietetyków i higienistek stomatologicznych oraz higienistek dentystycznych w edukacji pacjentów co do szkodliwych nawyków żywieniowych.

PIŚMIENNICTWO:

1. Witek E., Bogusławska-Kapała A., Zedler E., Jaworowska G.: Niektóre zmiany patologiczne w jamie ustnej w przebiegu cukrzycy. Wpływ cukrzycy na strukturę i czynność gruczołów ślinowych oraz na ilość i jakość wydzielanej śliny . Czas Stomatol.1999,52,8,528-533
2. Zólkowska J., Frączak B., Tutak M.: Wczesna i odległa opieka w leczeniu protetycznym pacjentów chorych na cukrzycę- przegląd piśmiennictwa. Cza Stomatol.2002,55,3,195-200
3. Łagocka R., Ciechanowski K., Syrenicz A.: Problemy stomatologiczne u chorych z cukrzycą typu I. Nowa Klin.1998,5,8,819-823
4. Frączak B., Tutak M., Zólkowska J.: Leczenie protetyczne pacjentów chorych na cukrzycę. Mag Stom.2000,1,10-11
5. Red. Beata Wierucka-Młynarczyk : Periodontologia, teksty wybrane , 2018
6. Jadwiga Banach, Elżbieta Dembowska, Renata Górka, Zbigniew Jańczuk, Tomasz Konopka, Joanna Szymańska, Marek Ziętek: Praktyczna periodontologia kliniczna, 2004
7. Kariologia współczesna, Postępowanie kliniczne pod redakcją prof. zw. dr hab. n. med. Danuty Piątkowskiej, 2009